

DESATERO PRO RODIČE

1. Dítě, které je nadměrně kritizováno, se naučí odsuzovat
2. Dítě, které je bito, se naučí prát
3. Dítě, které je vystavováno posměchu, se začne stydět
4. Dítě, které je ponižováno, ztrácí sebedůvěru
5. Dítě, které se setkává s tolerancí, se snáze naučí trpělivosti
6. Dítě, které je chváleno, získá sebedůvěru
7. Dítě, s nímž se hraje rovná hra, se naučí spravedlnosti
8. Dítě, které je obklopeno přátelstvím, se naučí laskavosti
9. Dítě, které prožívá pocit bezpečí, se naučí důvěřovat
10. Dítě, které je milováno, je schopno lásky

DÍTĚ JAKO KLIENT

Vedoucím Linky bezpečí je Martin Klouda

Volal chlapec, který se v září přestěhoval do nového místa a od té doby si nemůže najít žádné kamarády. Ve škole to není nic moc, ven se mu mezi děti nechce, protože jednou si s nimi chtěl hrát, ale ony ho odmítly. V knihovně, kam chodí, se mu také nepodařilo s někým se skamarádit. Chtěl chodit na nějaký kroužek, ale máma to nedovolila, že je všechno moc drahé. Spolu s konzultantkou Linky bezpečí hledali dále, kde by ještě mohl najít nové kamarády. Nakonec je napadlo, že ve škole je kroužek zpívání, kde by to možná šlo. Chlapec zpívá rád, a navíc je tento kroužek zdarma. V závěru říkal, že se zkusí s mámou poradit, že by se mohl přihlásit tam. Snad se mu podaří nalézt tam i dobré kamarády.

Sdružení Linka bezpečí (SLB) provozuje projekty telefonických linek krizové intervence. SLB vzniklo v roce 1994 na jaře, na podzim byl připraven první projekt. Linka bezpečí – 800 155 555 – je linka primárně určená dětem do 18 let, studentům do 26 let a dospívajícím v těžkých životních situacích. Linka bezpečí přijímá a řeší v průměru 400 hovorů denně z nichž asi 90 je tzv. tematických, které se týkají situací, jež vyžadují delší kontakt a hlubší práci. Mezi hlavní témata volajících patří vrstevnické a rodinné vztahy, školní problémy, láska a partnerství, šikana a rasové problémy, týrání a zneužívání dětí. Je to linka, která je v provozu 24 hodin denně po celý rok, je dostupná z celé České republiky zdarma, jak z pevné sítě, tak i z mobilních telefonů. Linka bezpečí ctí zásadu anonymity klienta, a tak pokud klienti sami nechtějí, nemusí své osobní údaje sdělovat.

Linka bezpečí pomáhá dětem a dospívajícím řešit těžké životní situace. Slouží především těm, kteří si nevědí rady se svými problémy, cítí se ohroženi, osamělí, zrazení, zmatení a z nejružnějších důvodů se

Samota je pro dítě těživá, zvláště není-li doma nikdo, kdo by s ním vlídně promluvil

Konzultantka přijímá hovory na centrále Linky bezpečí. Děti často jen zkoušejí, zda linka existuje, někdy přicházejí hovory sprosté, často jde jen o běžný dotaz, který zodpoví konzultantka ihned.

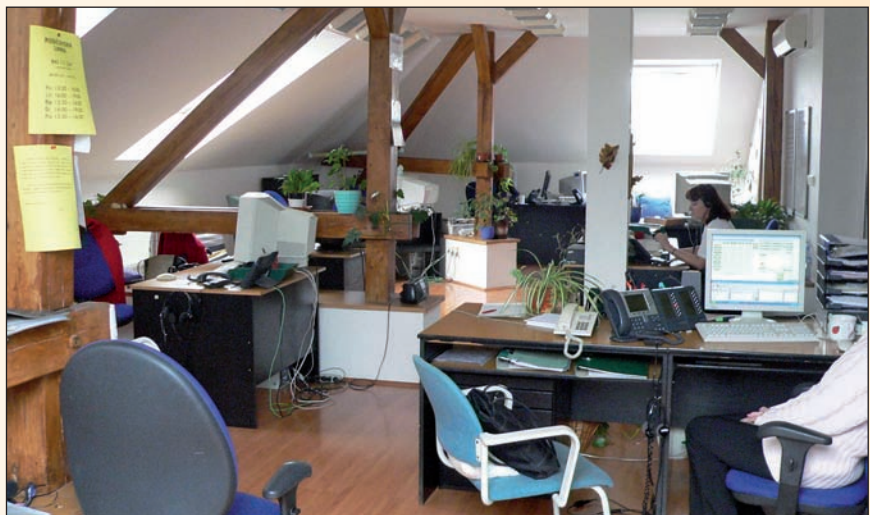
Druhým zásadním projektem SLB je Linka vzkaz domů – 800 111 113 a 724 727 777 – zaměřená zejména na děti na útěku z domo-

Rodičovská linka – 840 111 222 – pomáhá dospělým řešit výchovné problémy. Na Rodičovskou linku se převážně obracují rodiče, prarodiče, pedagogové či výchovní pracovníci, popřípadě ostatní členové rodiny, jejichž děti mají problémy s učením, záškoláctvím, agresivitou, lhaním, zneužíváním návykových látek, trestnou činností, nebo tací, kteří se nacházejí v obtížné životní situaci, jako je např. rozvod, úmrtí člena rodiny, útěk dítěte z domova. Volají sem také ti, jejichž děti mají psychické problémy, třeba zvýšenou úzkost, nespavost, problémy v kontaktu s vrstevníky. Některé děti se mohou stát obětí šikany či mají jiné školní problémy. Poměrně často kontaktují Rodičovskou linku občané s dotazem, jak mají postupovat v případě, že mají podezření na týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte ve svém okolí. Linka zajišťuje služby v podobě

Zvednout telefon a zavolat na Linku bezpečí je pro dítě často jedinou nadějí v jeho těžké situaci

Na Lince bezpečí je místo až pro osm konzultantů

nechtějí nebo nemohou světit někomu ze svého okolí. Přesto však potřebují pochopení, podporu, důvěru a zároveň kvalifikovanou radu a pomoc. Dětem a mladistvým je dáván dostatečný prostor k tomu, aby mohli hovořit s konzultantem o své situaci a dospět k nějakému možnému řešení.

va či ústavních zařízení. Z pevné telefonní sítě celé České republiky je volání na tuto linku bezplatné, z mobilních telefonů je služba zpoplatněna podle tarifu jednotlivých operátorů. Linka slouží především těm dětem a mladým lidem, které donutí situace v rodině, ve škole nebo v ústavním zařízení k útěku, nebo těm, kteří o tomto kroku prozatím jen uvažují.

Prvotním úkolem Linky je předávání vzkazů rodičům či jiným blízkým osobám od dětí na útěku, které se sice nechtějí vrátit zpět, ale přesto by rády nechaly svým blízkým zprávu, že jsou naživu a zdraví. Dětem, které by se chtěly domů vrátit, ale nemají odvahu rodičům zavolat z obavy z jejich reakce, jsou pracovníci na Lince vzkaz domů připraveni pomoci nalézt cestu zpátky. Pokud se dítě za žádnou cenu vrátit nechce, pomůže mu Linka vzkaz domů zprostředkovat umístění v azylovém domě, v krizovém centru či v jiném obdobném zařízení, kde by našlo prozatímní střechu nad hlavou. Na Linku vzkaz domů se mohou také obrátit rodiče a příbuzní dětí, které utekly z domova, a chtějí jim zde nechat vzkaz, například, že se mohou bez obav domů vrátit. Linka vzkaz domů se snaží svou činností eliminovat relativně vysokou pravděpodobnost, že se děti na útěku stanou oběťmi či pachatelé trestné činnosti.

výchovného, rodinného a sociálně-právního poradenství. I tato linka dodržuje zásadu anonymity, své služby poskytuje výhradně po telefonu a je zpoplatněna místním tarifem z celé ČR.

Internetová linka bezpečí ilb@linkabezpeci.cz je jeden z projektů, který běží přes počítač a koresponduje s klienty Linky bezpečí prostřednictvím e-mailu.

Nově zavedené projekty jsou projekt Chat linky bezpečí – <http://chat.linkabezpeci.cz/> – určený pro děti v nouzi, poradna pro bezpečnější internet funguje pod adresou www.internethelpline.cz. Děti a dospívající, kteří nemají možnost využít telefonu, ale mají přístup k internetu, se mohou na Linku bezpečí obrátit přes e-mail a konzultovat svoje problémy. Tuto možnost mohou využít i české děti, které žijí s rodiči v zahraničí, případně děti se sluchovou vadou či vadou řeči. Odborníci z Linky bezpečí odpovídají na dotazy v nejkratším možném termínu, zpravidla do 3 pracovních dnů.

Na Linku bezpečí se dovolala šestnáctiletá dívka, která velmi plakala. Říkala, že se před dvěma měsíci rozešla s klukem, protože zjistila, že ji podvedl s její spolu-

žáčkou. On se k ní však chtěl vrátit. Říkala, že by mu neuměla věřit, hodně ji svou nevěrou zranil. On ji ale od té doby stále pronásleduje a vyhrožuje sebevraždou. Před týdnem prý spolykal nějaké prášky. To zavolał jeho dívka jeho táta a hrozně jí vynadal. Dával jí vše za vinu. Připadalo jí to nespravedlivé, protože jestli někdo jejich vztah zkazil, byl to jeho syn.

Dívka dostala podporu v tom, že pokud už nechtěla ve vztahu setrávat, měla právo ho ukončit. Jen sám chlapec je odpovědný za své chování a měl s možnými důsledky nevěry počítat.

Pracovnice linky se tedy snažila s dívky sejmout odpovědnost za chování bývalého partnera. Dívka nakonec sama říkala, že chodit s někým z donucení by k ničemu nebylo. Během hovoru se rozhodla, že vše řekne svým rodičům, a věřila, že u nich najde pochopení a podporu pro tyto obtížné chvíle.

SÁZAVAFESTU 2007 se zúčastnili také pracovníci SLB s vlastním stánkem, kde proběhla i autogramiáda Richarda Krajčá

Krizovou intervenci a poradenské služby po telefonu zajišťují psychologové a odborní pracovníci. Pracovníci s volajícím problémem konzultují, ale mohou ho i odkázat na odborná pracoviště v okolí jeho bydliště, neboť disponují celorepublikovou databází příslušných státních i nestátních institucí.

Sdružení Linka bezpečí má k dispozici přibližně 75 konzultantů, kteří pracují ve směnách. Jejich počet na linkách závisí na denní době, na tom, zda je všední den nebo víkend. Nejvíce hovorů je na linkách v odpoledních hodinách, kdy jdou děti ze školy, to bývá ve službě na Lince bezpečí najednou i 8 konzultantů. V místnosti, kam jsou linky svedeny, funguje ústředna, na kterou přicházejí všechny hovory, a odtud je konzultantka přepojuje dále na jednotlivé konzultanty. Na Linku volá denně mnoho dětí, které linku pouze testují, jen si zkoušejí, zda a jakým způsobem Linka funguje. Někdy se ve sluchátku ozývá jen chichotání, sprosté výrazy, pravidelně se děti pouze dotazují na nejrůznější věci, jako např. jaké existují drogy a co jim mohou způsobit, někdy se dotazy týkají antikoncepce. To, že sem chodí hodně testovacích hovorů, neznamená, že je to špatně. Dětem je dáváno najevo, že mohou zavolat jakýkoliv dotaz, a navíc si tímto způsobem mohou vyzkoušet, jak linka funguje..

Konzultanti mají všichni minimálně středškolské vzdělání s maturitou a čistý trestní rejstřík. Každý musí projít výcvikem telefonické krizové intervence akreditovaným u ministerstva práce a sociálních věcí. Konzultanti jsou často studenti vysokých škol, oborů, které se této práci dotýkají – psychologie, sociální práce, psychiatrie apod. Pracují zde i starší lidé, kteří se této práci věnují v důchodu. Práce není omezena vzděláním, ale hlavní důraz se klade na výcvik konzultantů, který je poměrně rozsáhlý. Před nástupem na LB procházejí 150

Na Linku bezpečí se dovolává dívka a mluví o tom, že se bojí do školy. Zpočátku mluví poměrně nejasně, ale nakonec sdělí konzultantovi tento příběh.

Chodí na zvláštní školu a vztahy zde nejsou moc dobré. Nyní je problém v tom, že spolužáci rozbili ve třídě umyvadlo a rozhodli se svěst to na volající, aby ho nemuseli platit. Dívka ovšem učitelce řekla, že ona umyvadlo nerozbila, a nakonec to dopadlo tak, že se na něj bude muset složit celá třída. Kluci jsou nyní našťvaní na dívku, že to nevzala na sebe, a bijí ji. Postupně, jak se dívka rozpovídává, vychází najevo, že atmosféra ve třídě vůbec není pro dívku příjemná. Je dlouhodobě ostrakizována, často dochází k fyzickému napadání. Celé to není pro dívku neznámé – k šikaně docházelo již na předchozí škole a ona kvůli tomu přestoupila právě na tuto. Ačkoli to již několikrát říkala učitelům, ti se o to nezajímají a šikanu neřeší. Zkoušela to říct i matce, ale od té dostala vynadáno a výhrůžku, že jestli se to bude opakovat, tak dostane. Takže jí to již vícekrát neříkala. Nikoho jiného, s kým by o tom mohla mluvit, ve svém okolí nemá.

Konzultant dívce nabízí možnost obrátit se na sociální pracovníci z Linky bezpečí, a ta by poté situaci ve škole prošetřila a zahájila nápravu. Tato možnost se dívce líbí. Sděljuje tedy konzultantovi své údaje. Konzultant se na závěr s dívkou domlouvá na tom, že pokud by se nic nedělo, může opakovaně kontaktovat Linku bezpečí.

V prázdninovém čase zavítala Linka bezpečí na jeden z největších letních open air festivalů SÁZAVAFEST, který se odehrával na Malé Straně u městečka Kácov. Během pěti dnů prošlo festivalem přes 15 000 návštěvníků. S podporou orga-

nizátora a partnerské společnosti 02 „rozbalili“ hned vedle hlavního pódia informační stánek Sdružení Linky bezpečí. Rozdávaly se zde letáčky, balonky, sem tam vyplnili kolemjdoucí zvědavci malý test, jak dobře znají služby krizových linek. Večerní vystoupení patrona Sdružení Linky bezpečí Richarda Krajčá a kapely Kryštof podtrhlo význam účasti na zdejším festivalu, zvláště, když se po koncertu konala ve stánku Sdružení Linky bezpečí autogramiáda tohoto oblíbeného zpěváka. SÁZAVAFEST nebyla jediná akce, kde se Sdružení Linky bezpečí propaguje a vstupuje do povědomí veřejnosti. Takovou podobnou akcí byl i Den pro zdraví, kde své služby SLB prezentovalo na otevřeném dni Vyšší odborné školy zdravotní v Praze 4. Zástupci SLB prožili příjemně rušný den společně s dětmi, které sem přicházely s třídami hlavně ze základních škol. Celý den byla škola otevřená veřejnosti. Vedle dalších organizací a projektů tu představovaly návštěvníkům své služby Linka bezpečí, Linka vzkaz domů a Rodičovská linka. Děti, rodiče, učitelé i studenti si odnášeli informační brožury a letáky, došlo i na testy, a dokonce na zkoušku moderovaných telefonátů na lince.

Pomněnkový den je také jedna z akcí SLB, zvláště Linky vzkaz domů. Akce se pořádá každoročně k Mezinárodnímu dni pohřešovaných dětí. Lidé si mohou zakoupit odznaky se symbolem pomněnky na památku pohřešovaných a ztracených dětí. Kdo si kvítek zakoupí, podpoří tak činnost Linky vzkaz domů – služby telefonické krizové intervence, na níž se mohou obracet děti na útěku.

Je mnoho způsobů, jak můžete pomoci Sdružení Linky bezpečí. Všechny možnosti naleznete na www.linkabezpeci.cz.

Dagmar LINHARTOVÁ
Foto Václav ŠEBEK